

Nadace
Ivana Dejmala
pro ochranu přírody

PROJEKT ZVÝŠENÍ STABILITY LESNÍCH POROSTŮ NA LIBERECKU V ROCE 2019

Nadace Ivana Dejmala pro ochranu přírody

sídlo: Vaňurova 465/20, 460 07 Liberec 3 | kancelář: Matoušova 453/21, 460 01 Liberec 3

IČ: 467 460 30

zastoupená Mgr. Ondřejem Petrovským, ředitelem

tel: 605 701 503 | email: info@nadaceivanadejmala.cz | web: www.nadaceivanadejmala.cz

bankovní spojení: 346 35 88/0300

LEDEN 2019

POPIS PROBLEMATIKY

Jedním ze základních problémů ochrany přírody a krajiny v České republice zůstává pokles biodiverzity na úrovni druhů, ekosystémů, ale také snížená ekologická stabilita. Snížení rozmanitosti a početnosti původních druhů je důsledkem devastace krajiny a přírodních zdrojů našeho území v posledních desetiletích.

Nevhodný způsob hospodaření a znečišťování životního prostředí se odrazil i na stavu našich lesů. Celkově byly lesy a lesní půdy ve střední Evropě postiženy degradačními vlivy v důsledku intenzivního dlouholetého působení emisí a kyselých dešťů. Tyto negativní dopady průmyslových vlivů byly v našich podmínkách umocněny systémem obhospodařování lesů, který byl dlouhodobě zaměřen na jednostrannou podporu dřevoprodukční funkce. Důsledkem jsou dnešní převážně monokulturní lesní porosty s výrazně sníženou odolností proti biotickým i abiotickým vlivům.

ZÁMĚRY A CÍLE PROJEKTU

Po dlouhém období pěstování stejnověkých monokulturních lesních porostů za významného použití holosečného způsobu obhospodařování dochází v posledních letech v rámci České republiky k opětovnému návratu využívání jemnějších způsobů hospodaření v lesích. Vzhledem k významně změněné druhové, věkové i prostorové skladbě lesních porostů je nezbytné nejprve definovat cílový stav lesa a následně s ohledem zejména na stanovištní (typologické) podmínky a funkční zaměření provádět postupnou přestavbu současných lesních porostů, která zahrnuje úpravu jejich druhové skladby i změnu struktury porostu přechodem k odlišnému hospodářskému způsobu.

Podrostní způsob nebo dokonce jednotlivě až skupinovitě výběrný způsob bude mít vzhledem ke své velké variabilitě a plastičnosti v podmínkách vybraných lesích na Liberecku nejširší využití a to zejména v částech lesních porostů, kde výrazně převažují ekologické a environmentální funkce nad funkcí produkční. Jedná se tedy o nekomerční projekt realizovaný převážně v obecních lesích.

Hodné zřetele může být i to, že hospodaření uvedených lesních majetků je vedeno převážně nepasečně v duchu zásad Pro Silva s preferencí výběrného principu. V textové části LHP (Lesního hospodářského plánu) jsou formulovány hospodářské cíle vlastníka takto: „*Obecným cílem hospodaření v lesích je dosažení stability, trvalosti a vyváženosti plnění všech funkcí lesa. Předpokladem pro jejich dosažení a udržení je respekt k lesu jako ekosystému se složitými vazbami.*“

Mezi důležité prostředky k dosažení cílů patří hospodářské postupy směřující ke zvýšení věkové, druhové a prostorové strukturovanosti porostů, zejména:

- Úrovňové strukturální probírky
- Využití pestřejší škály stanovištně odpovídajících druhů dřevin při respektování jejich ekologických nároků
- Využití podsadeb u dřevin snášejících zastínění
- Těžba jednotlivých stromů s ohledem na jejich optimální zralost
- Využití přirozených procesů, především přirozené obnovy a schopnosti autoredukce

Zásadní vliv na hospodářské cíle vlastníka má míra poškození lesa přirozenými životními projevy zvěře (okus, ohryz, vytloukání). Z tohoto důvodu je nutné usilovat o dosažení únosnosti škod a přiměřenosti opatření proti jejich vzniku.

Nízké a nerovnoměrné zastoupení listnatých dřevin a jedle si žádá jejich umělé zavádění. Je nezbytné důsledně využívat možnosti řízené přirozené obnovy všude tam, kde jsou pro tento postup a očekávané pozitivní výsledky vhodné předpoklady. K realizaci tohoto záměru a k dosažení tohoto cíle by měl sloužit i tento "Projekt zvýšení stability lesních porostů na Liberecku".

LOKALIZACE PROJEKTU

Zájmové lokality „Projekt zvýšení stability lesních porostů na Liberecku“ jsou převážně součástí nadregionálního biokoridoru ÚSES (územní systém ekologické stability), část z nich je v regionálním biokoridoru ÚSES a některé buď přímou součástí lokálních biocenter ÚSES, nebo s nimi těsně souvisí.

Zaujatá výměra projektu, druhy, počty sazenic a délka oplocenek

Vlastník/ Katastrální území	Druh sazenic	Počet sazenic na lokalitě (ks)	Délka oplocenek (m)	Zaujatá výměra v projektu (ha)
Rychnov u Jablonce n. Nis.	Jedle bělokorá	2 050	600	0,36
	Buk lesní	3 650	0	0,37
Rádlo	Jedle bělokorá	500	0	0,05
	Dub zimní	1 500	300	0,15
Dlouhý Most	Buk lesní	1 900	0	0,19
Jeřmanice	Buk lesní	300	0	0,03
Kryštofovo Údolí	Dub letní	800	150	0,08
Bílý Kostel	Jedle bělokorá	900	300	0,18
	Dub zimní	1 300	150	0,13
Hrádek nad Nisou	Jedle bělokorá	400	130	0,12
	Dub letní	2 500	370	0,25
ŘK církev – Bílý Kostel	Dub letní	700	100	0,07
Rynoltice	Buk lesní	2 700	0	0,27
	Dub letní	800	50	0,08
Celkem		20 000	2 150	2,33

OBEČNÉ POŽADAVKY KVALITY SADEBNÍHO MATERIÁLU

Jedním z nejvýznamnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost výsadby je jakost (kvalita) použitého sadebního materiálu, který vždy podmiňuje úspěšnost následujícího vývoje lesního porostu. Jedině přísným respektováním předepsané jakosti (kvality) zabráníme neúměrným ztrátám při obnově lesních porostů a zajistíme tak předpoklad pro budoucí naplnění všech požadovaných funkcí lesa včetně zajištění odolnosti a stability zakládaných lesních porostů. Využity budou sazenice krytokořenné – tzv. Rašelino-ceulózové kelímky (RCK).

PŘEHLED MNOŽSTVÍ A TYPŮ SADEBNÍHO MATERIÁLU

Sazenice	Počet (ks)	Cena za kus s DPH (Kč)	Celkem s DPH (Kč)
Jedle bělokorá (krytokořenná)	3 350	15,-	50 250,-
Buk letní (krytokořenná)	9 050	15,-	135 750,-
Dub zimní (krytokořenná)	2 800	15,-	42 000,-
Dub letní (krytokořenná)	4 800	15,-	72 000,-
Celkem sazenice	20 000		300 000,-

SOUHRNNÝ ROZPOČET PROJEKTU

Položka	Množství	Cena (Kč)
Jedle bělokorá, buk lesní, dub zimní/letní – nákup sadebního materiálu (rozpis výše)	20 000 ks	300 000,-
Náklady na výsadby – práce (7,- Kč á kus)	20 000 ks	140 000,-
Výstavba oplocenek pro jedle a duby (95,- Kč á metr)	2 150 m	204 250,-
Celkové náklady včetně DPH		644 250,-
Spolupodíl jednotlivých vlastníků (obcí)		157 595,-
Příspěvek Nadace Ivana Dejerala pro ochranu přírody		486 655,-

PRŮBĚH PROJEKTU

Proběhlo vytipování pozemků vhodných pro výsadby a vhodných druhů dřevin, během jara budou tyto sazenice objednány a dle potřeby vyzvednuty ze školek. Proběhne výstavba oplocenek, které budou chránit jedle a duby před okusem pupenů a větví ale i ohryzem kůry a vytloukáním. Následně jsou sazenice pod odborným dohledem dle klimatických podmínek vysazovány od jara do podzimu letošního roku a v dalších letech bude probíhat následná péče např. i formou ožínání, nátěry repelenty (u buků) či opravou oplocenek (u jedlí a dubů).

O CO ŽÁDÁME

Realizace celého projektu je závislá na finančních prostředcích, které se nám podaří získat od našich dárců. Dovolte mi tedy se na Vaši společnost obrátit s žádostí o podporu tohoto projektu. Dary získáváme od vícero subjektů a po dobré zkušenosti z minulosti věříme, že se nám opětovně povede potřebné prostředky postupně poskládat. I dar v řádu tisíce korun je pro nás velice cenný a budeme za něj rádi. Rozpočet projektu činí 644 250,- Kč, z čehož naše nadace uhradí nákup i výsadbu 20 000 sazenic a část nákladů na jejich ochranu před zvěří v celkové výši 486 655,- Kč, což je naše cílová částka, kterou bychom rádi na tento projekt získali. Zbývající prostředky uhradí samotné obce a budou se spolupodílet na nezbytných nákladech na ochraně nových stromků, navíc budou v příštích letech hradit následnou péči a zajistí tak dlouhodobou udržitelnost projektu. Prostředky na část spolufinancování máme připravené i ve vlastním rozpočtu.

CO MŮŽEME NABÍDNOUT

Rozhodnete-li se nás podpořit, nabízíme Vám prostor pro Vaše logo v benefičním kalendáři Zaoštrono na Jizerky 2020, který má již dlouhodobou tradici a u veřejnosti je velice žádaný. Dále bude Vaše společnost uvedena i ve výroční zprávě, na našich internetových stránkách a ve středisku ekologické výchovy na Jizerce. A to vše ve spojení s projektem, který bude pomáhat posilovat druhovou rozmanitost lesa, jenž je nezbytná pro jeho dlouhodobou, přirozenou a zdravou existenci.

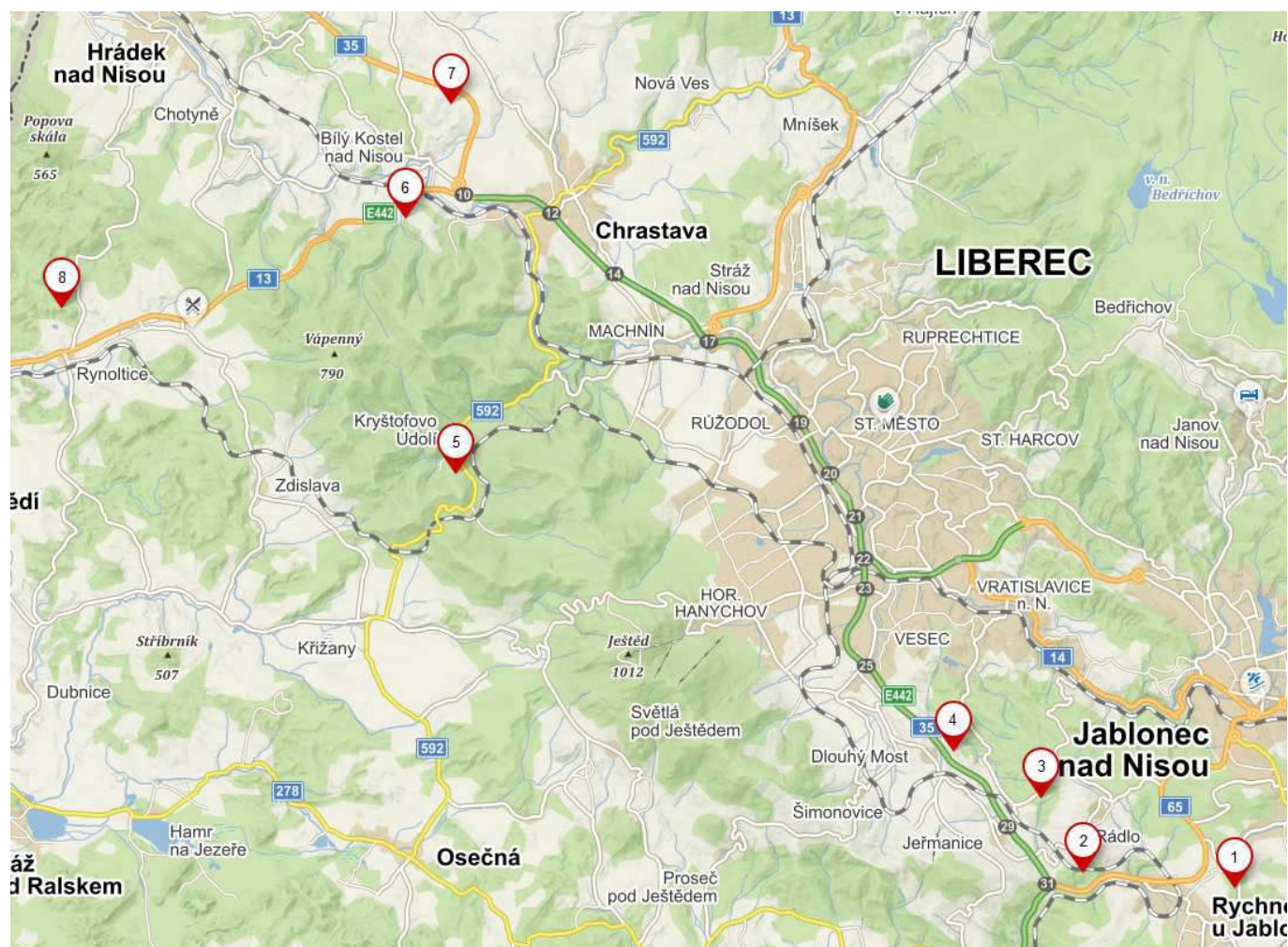
O NADACI

Nadace Ivana Dejerala pro ochranu přírody funguje již od roku 1993 (do roku 2017 jsme působili pod názvem Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor) a je významnou celostátně působící nadací v oblasti životního prostředí. Podnětem k jejímu založení byl neutěšený stav Jizerských hor včetně odlesnění jejich vrcholových partií. Hlavním posláním tak byla náprava této kritické situace. U zrodu nadace stála řada odborníků i ministrů životního prostředí a jedním z nich byl i Ivan Dejmal. Za čtvrt století fungování podpořila nadace stovky menších i větších projektů částkou přesahující 21 mil. korun. Nadace chrání a obnovuje přírodní prostředí a motivuje k tomu i širokou veřejnost. Poskytuje nezávislou finanční pomoc organizacím i jednotlivcům, jejichž činnost je ve shodě s posláním nadace. Podporuje projekty na ochranu a obnovu hodnot přírodního a krajinného prostředí. Svou pozornost v současné době zaměřuje na nápravu vodního režimu v krajině, obnovu stabilních lesních ekosystémů a ochranu cenných přírodních lokalit. Pravidelně prochází obsáhlým hodnocením a je držitelem certifikátu Znamka kvality, která je udělována Fórem dárců ověřeným nadacím. Zároveň je členem Asociace nadací při Fóru dárců.

Na dobročinné projekty, které pomáhají Jizerským horám a jejich okolí, jsme za poslední 3 roky přispěli částkou necelých 3 milionů Kč. Díky našim dárcům a sponzorům jsme například pomohli s revitalizací rašeliníště na Nové louce, obnovou návštěvnické infrastruktury v Jizerskohorských bučinách, výsadbami nových sazenic buků a jedlí, ekologickou výchovou dětí, opravou a údržbou jizerskohorských vyhlídek, knihou o Jizerce a Smědávě, časopisu Krkonoše-Jizerské hory a řadou dalších výzkumných, ochrannářských i osvětových projektů.

Naší vizí je čisté, přirozené, druhově rozmanité přírodní a krajinné prostředí a společnost, která dodržuje principy trvale udržitelného života.

ORIENTAČNÍ MAPA

Legenda (množství a typ výsadeb dle lokality):

1. Rychnov u Jablonce nad Nisou

- 2 050 ks jedle bělokoré
- 3 650 ks buku lesního

2. Rádlo

- 500 ks buku lesního
- 1 500 ks dubu zimního

3. Jeřmanice

- 300 ks buku lesního

4. Dlouhý Most

- 1 900 ks buku lesního

5. Kryštofovo Údolí

- 800 ks dubu letního

6. Bílý Kostel nad Nisou

- 900 ks jedle bělokoré
- 1 300 ks dubu zimního
- 700 ks dubu letního

7. Hrádek nad Nisou

- 400 ks jedle bělokoré
- 2 500 ks dubu letního

8. Rynoltice

- 2 700 ks buku lesního
- 800 ks dubu letního

DETAILNĚJŠÍ MAPU VÝSADEB NALEZNETE ZDE:

<http://www.nadaceivanadejmala.cz/project/zvyseni-stability-lesnich-porostu-na-liberecku-2019>

FOTOGRAFIE Z LOŇSKÝCH VÝSADEB

